

«Menziliň» asyl roly

Category: Filosofiýa, Kitapcy, Medisina, Nukdaýnazar, Sözler
написано kitapcy | 23 января, 2025

"Menziliň" asyl roly «MENZILIŇ» ASYL ROLY

Pikirlenmek – pikiriň başgalara beýan edip bilmek bilen netijelenýän proses...

Nädip pikirlenip bolýandygynyň ýoly-usuly öwredilmeýär; filosofiýa dersi okuw jaýlarymyzdan kowuldý! Munuň netijesinde ýurdumyzda mantya esaslanýan sistematiki düşünje terzinden nam-nyşan galmadý, içgin seljerme geçirip bilemezok. Wakalara, meselelere biri-birine dahylsyz baha berýärис, arasynda sebäp we netije baglanyşygynyň bardygyna akyl ýetirmekden ejiz gelýärис.

Meselem:

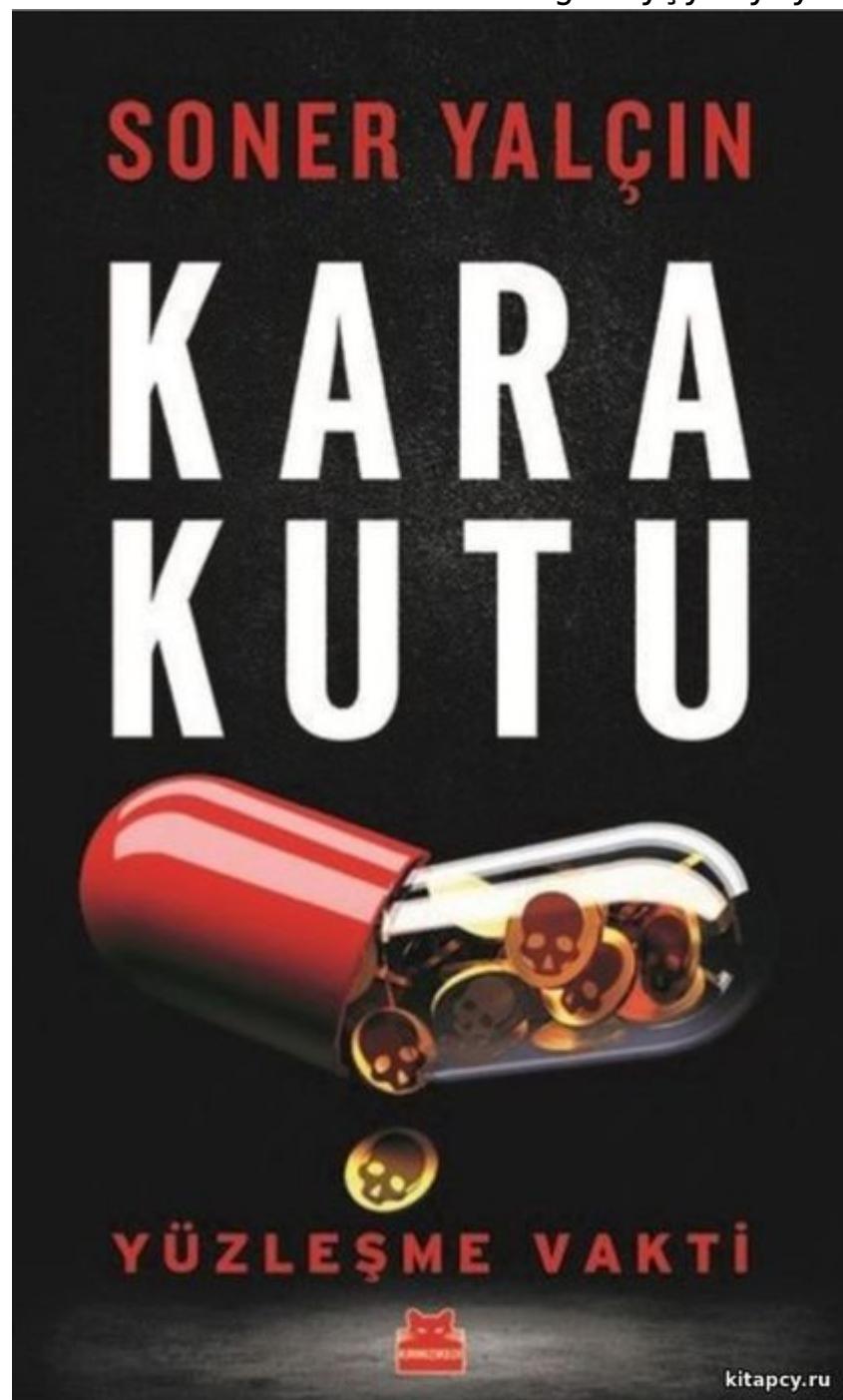
ABŞ-nyň Türkiýedäki adatdan daşary we doly ygtyýarly ilçisi Dewd Satterfield türk döwlet hassahanalarynyň amerikan derman öndürüji şereketlerine 2,3 milliard dollar bergisiniň bardygyny aýdýar.

Ilçi Satterfield ABŞ-nyň Söwda ministri Wilbur Rossuň bu barada geçen ýyl Prezident Erdogan, Gazna we maliýe ministri Berat Albaýraga ýatladandygyny, olaryň bar bolan bergini wagtynda üzlüsjekdikleri barada aýdyp, özlerini ynandyrandyklaryny aýtdy.

Ilçiniň bu sözleriniň üstünde pikir alyşan bolmadý, berginiň sebäpleri barada-da hiç hili dil ýarylmady.

Ýeri, biz munuň ýerine nämäniň üstünde durduk?
GATA-GEAH-yň baş lukmanynyň kömekçisi Aly Edizer!
Onuň respublikamyzyň önumi bolan Medeni kanunymyza garşy
çykyp, köp aýallylygy mazamlandygyny, ýa-da osmanly
erkeklerine ýerli arap eşiginiň ýerine jalbar geýmegi ýola
goýandygy üçin Soltan Mahmyt II-ni ýazgarandygyny bilyänsiňiz.
Reanimasiýada ýatan öñki premýer-ministrimiz hakynda «Edil
hazır «Ymam Hatypda» okan öli ýuwýançymyzyň bir gysym pagta
bilen Mesut Ýılmaza sabyrszlyk bilen garaşýandygyny-da
aýdaýyn» diýen gödek sözleriniň üstünde Türkiýe näçe gün bäri
gowur turuzýar.

Bu iki waka bir-birine baglanyşyklymy? Hawa...

• WikiLeaks hakyatlary

WikiLeaks Türkiyäniň derman önemciliği pudagyndan käbir maglumatlary paýlaşdy.

ABŞ-nyň Türkiyedäki adatdan daşary we doly ygtyýarly ilçisi Erik Edelman we saglygy goraýyş ministrimiz Rejep Akdagyn geçiren ýygnaqlarynda edilen gürrüňler bolsa habar beriş serişdelerine düşmedi...

«Gara gapyrjak» («Kara Kutu») kitabymda ýazypdym:

Edelman derman önumleri öndürilende amerikan şereketlerine düşyän paýyň hökmany suratda göz öňüne tutulmalydygyny aýtdy. Edelman amerikan derman öndüriji kärhanalarynyň maýa goýumlaryndan çeken zyýanyň öwezi dolunmadyk ýagdaýynda alyp barýan işlerini bes etjekdiklerini we munuň Türkiye üçin howply ýagdaý döredip biljekdigini ýaňzytdy.

Edelman «amerikan derman öndüriji kärhanalarynyň maýa goýumlarynyň öwezini dolduryp biljek ýeňillikler döredilmeli! Global taýdan bitewileşen dünýäde Türkiye Ýewropa bileleşigine girmäge taýýarlanyp ýörkä, gorag häsiyetli çäreler Türkiyä oňlulyk getirmez» diýdi.

Edelman hatda ministr Akdaga haýbat hem atdy: «Garadeňiziň kenarýakalary bilen birlikde HIV/AIDS keseliniň Türkiyede giňden ýaýrama howpy bar!»

Saglygy goraýyş ministri amerikan ilçisi Ross Wilson bilenem ýygy-ýygydan duşuşdy.

WikiLeaks maglumatlaryndan hem bilşimiz ýaly Jeýms Jefriniň derman önemciliği pudagyna nähili bökdençlik döredişlerini Washingtona yzygiderli habar berdi durdy we ş.m...

Ýurdumyzda işläň amerikan ilçileriniň ählisi derman önemciliği pudagy bilen ýakyndan gyzyklandy. Çünkü amerikan derman öndüriji şereketerk üçin Türkiye iň gowy bazarlaryň biridi. Muny üpjün edýänleriň başynda bolza saglygy goraýyş ministri Rejep Akdag bardy...

2,3 milliard dollarlyk berginiň döremegine kimler sebäp bolupdyr, belli boldy gerek?

Ýagdaý şeýle bolsa, şuny näme üçin göremzok:

• **Edizerleriň asyl roly**

Sahypalap ýazdym:

Goragsyz-galkansyz goýlan Türkiyäniň saglyk bazarynda amerikan derman öndüriji şereketleri haýsy syýasatçylar bilen gol tutuşyp ýöredi!

Rejep Akdagyn on iki ýyllap saglygy goraýyş ministri wezipesinde oturar ýaly nähili aýratynlyklary, artykmaçlygy bardy? (Gaýtam ol, premýer-ministriň kömekçisi-de boldy!)

Rejep Akdag ministrlige näme üçin «Menzil» tarykatynyň müritlerini toplady? Aly Edizeri näme üçin şahsy sekretary

edip belledi?

Amerikan derman öndüriji şereketlere ministrligiň gapysyny ardyna çenli hut şu müritler açmadymy?

«Menzil» toparynyň saglygy goraýyş ministrliginiň düzümünde toparlanmalaryna şu nukdaýnazardan baha berilse dogry bolmazmy?

Esasy mesele «Menziliň» «Emsey» ýaly birküç sany hassahana açanlygynda ýa-da birküç sany ýolbaşy wezipäni eýelänliginde däl. Milli strategik ähmiýeti bolan derman önemçiligi pudagymyzyň amerikan şereletlrriniň eline geçmeginde oýnan roluna üns bermegiňizi isleýärin...

«Gara gapyrjak» kitabymyň ady agzalsa, käbirleri şobada «ana, ýene waksina!..» diýip kinaýaly ýylgyrýarlar! Şeýle bolýan bolsa waksinadanam mysal bereýin:

«Guş dümewi» howsalasynyň ýaýran döwründe Rejep Akdag 8,4 million kapsulalyk waksima satyn aldy we ahyrynda 5 million kapsula ammarlardaçaň basyp galdy! Waksina kampaniyasynda jemi harç edilen 550 million dollaryň kimleriň kisesinr girdi, «Menzil» tarykatynyňmy? Şübhesiz, bärde jübüsini galñadanlar ABŞ-nyň derman öndüriji şereketleridi...

Derman öndüriji şereketlere amerikan ilçisiniň agzan 2,3 million dollar bergimiz bilen «Menzil» tarykatyndan Aly Edizeriň sözleriniň arasyndaky gönüden-göni baglanychya akyň yetirip bildiňizmi?

Meselämiz bir sähne lukmanyň samramalaryndan has düýplidir, üns bermeli meselämiz – «Menziliň» saglygy goraýyş-medisina pudagyndaky eksplutator we global şereketlere «aýakçy» – «komprador» wezipesini ýerine ýetirenlidir...

Imperialistik gabawyň soňky iki ýüz ýyl bări tarykatlaryň üsti bilen amala aşyrylmagy töötänlik däl. Olaryň Atatürkke duşmançılıyk beslemekleriniň düýp sebäbi-de şudur...

Soner YALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 08.10.2020 ý.

Terjime eden: Guwanç MÄMILIÝEW. Medisina